

Odziv Banke Slovenije na trditve VZMD

Vseslovensko združenje malih delničarjev (VZMD) je v četrtek, 10. 12. 2015, na svoji spletni strani objavilo novico z naslovom »*BANKA SLOVENIJE – po novih zavajanjih Viceguvernerke Capriolo VZMD pripravil celotni pregled domnevnih razlastitev imetnikov delnic in obveznic evropskih bank*« kot odziv na pojasnila, ki jih je podala viceguvernerke Banke Slovenije, mag. Stanislave Zdravec Capriolo v oddaji Odmevi RTVSLO dne 1. 12. 2015 glede obravnave delnic in podrejenih instrumentov v primeru nedavnega reševanja štirih italijanskih bank. VZMD v novici navaja, da gre za »nadaljevanje nezaslišanih zavajanj najvišjih predstavnikov Banke Slovenije«.

Ker avtor v nadaljevanju z zavajajočimi izvajanji ponovno diskreditira predstavnike Banke Slovenije, zlasti viceguvernerko Zdravec Capriolo, ter s tem neutemeljeno blati ugled Banke Slovenije, je slednja primorana na tovrstna izvajanja odgovoriti in jih odločno zavrni.

VZMD namreč v citirani novici ponovno navaja neresnične informacije, da v primeru italijanskih bank takšni ukrepi (kot so bili 2013 uporabljeni v RS in jih je izrekla Banka Slovenije) niso bili izvedeni, čeprav je viceguvernerka v omenjeni oddaji na tovrstna izvajanja predsednika VZMD, g. Kristjana Verbiča podala jasno pojasnilo o ukrepih italijanske centralne banke, ki so med drugim tudi javno dostopna. In sicer na povezavi: http://www.bancaditalia.it/media/approfondimenti/documenti/info-banche-en.pdf?language_id=1.

Kot je pojasnila viceguvernerka Zdravec v omenjeni oddaji - in kot izhaja tudi iz javno dostopnih virov - je bil **pri reševanju štirih italijanskih bank v novembru 2015 uporabljen tudi ukrep "bail-in" s popolnim izbrisom vseh delniških in podrejenih instrumentov. Z izbrisom teh instrumentov so tako v celoti prenehale vse (lastniške in upravljske) pravice dosedanjih imetnikov**, kar nedvoumno in jasno izhaja iz zgoraj navedenega uradnega obvestila centralne banke Italije, ki je omenjene ukrepe tudi izrekla.

VZMD v novici kljub zgoraj podanim pojasnilom in objavi informacij na spletni strani italijanske centralne banke ponavlja neresnične informacije glede ukrepov za reševanje italijanskih bank. Zato Banka Slovenije ocenjuje, da se z neresničnimi informacijami zavaja javnost in ponovno neutemeljeno diskreditira Banko Slovenije in njene predstavnike.

Poleg primera reševanja italijanskih bank VZMD v svoji novici navaja še posamezne druge primere reševanja bank v drugih državah, kjer je bil uporabljen ukrep "bail-in". Pri tem se zopet manipulira:

1. VZMD zavajajoče izpostavlja dejstvo, da naj se pri navedenih primerih reševanja v drugih državah ne bi uporabil ukrep popolnega izbrisa, ampak naj bi bilo v vseh primerih zagotovljeno določeno nadomestilo. Takšno izvajanje je neresnično in očitno namerno zavajajoče, saj že iz dokumentov, na katere se sklicuje sama novica, izhajajo nasprotni zaključki¹.
2. V vseh primerih, ko je bila državna pomoč obravnavana po pravilih iz avgusta 2013 (torej je bila zahteva za pomoč, vključno z določno opredeljenim obsegom zahtevane pomoči, vložena po 1. 8. 2013), so se uporabila enaka pravila za prispevek lastniškega in podrejenega dolga kot v primeru reševanja slovenskih bank. Oblika prispevka v vsakem posameznem primeru pa je bila v nadaljevanju odvisna od resnosti finančnega položaja banke, ki bo državno pomoč

---

¹ Glej npr. primer Nizozemske. Prvič, članek namiguje, da naj bi država "malim vlagateljem" ponudila izplačilo "celotne glavnice in še cca. 2 % obresti nanjo" in, drugič, iz konteksta je razbrati, da gre za odškodnino "malim vlagateljem" zaradi izrednih ukrepov. Ne gre za to. Prvič, ponudbo izplačila nadomestila nekaterim imetnikom podrejenega dolga, ki so bili predmet izrednih ukrepov nizozemske vlade, je ponudila banka sama in ne država, in, drugič, ta ponudba predstavlja nadomestilo za nepravilno obveščanje vlagateljev o tveganjih, povezanih z nakupi in udeležbo v podrejenem dolgu. To ne nazadnje potrjuje tudi izsek iz letnega poročila banke, na katerega se sicer sklicuje VZMD

prejela – ko je kapital banke negativen, se zahteva najprej pokrivanje ugotovljenih izgub z odpisom zadevnih instrumentov (najmanj) v višini ugotovljene izgube. Podrobna utemeljitev višine in oblike zahtevanega prispevka delničarjev in imetnikov podrejenih instrumentov je glede na vsakokratni finančni položaj posamezne banke podana v javno dostopnih odločbah Evropske komisije o dopustni državni pomoči.

3. V primerih, ki so navedeni v novici VZMD, je bil tako izveden popolni "bail-in", ki je v posameznih primerih vključeval tudi delni ali popolni odpis delniškega in podrejenega kapitala (glede na izkazane izgube in kapitalski primanjkljaj). V nekaterih državah so vlagatelji v instrumente, ki so bili pri reševanju bank izbrisani, vložili zahtevke zoper banke zaradi zavajajočega informiranja ob izdaji zadevnih instrumentov. Kadar so se ugotovili znaki zavajajočega trženja določenega instrumenta ob njegovi izdaji - v razmerju do določenega vlagatelja ali skupine nepoučenih vlagateljev (glede na informacije v prospektu ali drugi javni ponudbi, ki vplivajo na oceno tveganosti), so morale zadevne banke plačati vlagateljem ustrezno odškodnino iz lastnih sredstev. V drugih primerih reševanja so se (ostale) banke v državi organizirale z namenom, da imetnikom izbrisanih ali konvertiranih instrumentov zagotovijo določeno ali višje nadomestilo, kot je bilo zagotovljeno v okviru ukrepov reševanja. V tem primeru so banke kot zasebni subjekti iz lastnih (zasebnih) virov (npr. posebni skladi vzajemnega zavarovanja ali skladi jamstva za vloge, ki so v upravljanju samih bank) in na podlagi prostovoljne odločitve bodisi dodelile nepovratno nadomestilo določenim (zlasti nepoučenim) vlagateljem – z upoštevanjem kriterijev, ki so jih same določile, bodisi so od določenih vlagateljev po višjih vrednostih odkupile instrumente, ki so jim bili sicer izdani ob konverziji podrejenega dolga (po ustrezno nizkih priznanih vrednostih ob konverziji). Takšno ravnanje zasebnih bank je bilo praviloma utemeljeno s skrbjo, da bi zaradi očitno neustreznih praks posameznih bank v preteklosti pri trženju tveganih instrumentov, predvsem z upoštevanjem velikega obsega takšnega poslovanja v določenem pravnem redu (npr. Španija), celotni bančni sistem trpel negativne posledice izgube zaupanja komitentov.

Če povzamemo, je pri omenjenih oblikah naknadnega financiranja nadomestil posameznim vlagateljem pomembno upoštevati troje:

- prvič, da gre za **plačilo nadomestil iz zasebnih virov** (in ne javnih) na podlagi **prostovoljne odločitve zasebnih subjektov**, na katero javni organi ne morejo vplivati;
- drugič, da omenjeno financiranje temelji na **objektivno dokazljivih neustreznih praksah bank v zvezi s trženjem določenih finančnih instrumentov v preteklosti**, brez podajanja ustreznih informacij o tveganosti; in
- tretjič, da je **dodeljevanje nadomestil ter določanje kriterije za upravičenost do nadomestila stvar zasebne pobude** (ne pa zahteve javnega organa) in je v celoti neodvisno od postopkov reševanja, ki jih je izvedel pristojni državni organ.

Naj pri tem dodamo, da je v isti oddaji g. Verbič oporekal dejstvu, da je bila Banka Slovenije vabljen na sodišče ("niste bili klicani, niste stranka.."), čeprav je bil zelo dobro obveščen (saj je obravnavi prisostvoval), da je **Sodišče EU Banko Slovenije uradno povabilo tako glede predstavitve pisnih stališč kot tudi za udeležbo na ustni obravnavi, kjer ji je sodišče namenilo 15 minut uvodnega izvajanja.**

Zgoraj omenjena izvajanja VZMD, ki temeljijo na očitnem izkrivljanju resnice (dejanskega stanja), dokazujejo pomanjkanje vsebinskih argumentov. Tovrstna ravnanja VZMD in g. Verbiča kot njegovega predstavnika so že dlje časa prisotna praksa VZMD, s katero se skuša preko različnih medijev z manipulacijo resnice v javnosti izvajati pritisk tako na Banko Slovenije, na politiko, pa tudi na aktualne sodne postopke, v katerih sta udeležena tako VZMD, kakor tudi Banka Slovenije. Banka Slovenije svoje odločitve in ravnanja opira na preverjena dejstva ter strokovne argumente, česar pa ni mogoče zaključiti iz opisanih izvajanj VZMD, ki kljub preverljivim virom podaja zavajajoče

informacije o dejstvih. Banka Slovenije bo v primeru nadaljnjih tovrstnih ravnanj ustrezno ukrepala v skladu s predpisi.